

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL:

Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet,
hova minden a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények
intéződik és minden díjak fizetendőek.

Felbősz szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Merényletek.

A merénylet őrdöge mindig előszeretettel viseltetett a görög-óhítú vallás követői iránt; újabban ugy látszik, végkép megszállta őket. Oroszország, mely a vezető, hangadó birodalma a görög-óhítú erkölcsnek, volt a kezdeményező a zsidók kegyetlen kiűzésével és üldözésével. A cárt, ki ezt türte, csakhamar elérte ugyan a nemesis, amennyiben elsőszülött fia, a trónörökös-nagyherceg ellen a távol Japánban, a hol ép időzött, egy fanatikus japáni orthodox gyilkos merényletet követett el, melynek egy hajszalon függött, hogy áldozatát nem esett a fiatal ember. Szerencsésen megmenekült egy könnyű károkozásal a homlokán. Remélhetőleg egész életére és különösen uralkodására le fogja vonni a tanulságot a szerencsés szerencsétlenségéből, s erősebb ellenállást fog kifejteni az eszelős zeloták gonosz sugalmazásai ellen, mint atyja.

A fehér csár birodalmának példáját lépten követték Korfu és Zante szigetek lakói, de ezek mindjárt gyilkossággal és gyújtogatással kötötték össze a zsidó-heceket, míg végre kategorikus megálljt parancsolt nekik a nyugati hatalmak hobbiszereplő, s kényszerítette a görög kormányt, hogy hosszas, igazolatlan tévovázása után végre erőiesen lásson hozzá a rend helyreállításához az európai dél-tengeri szigetekben. Mint a „Pester Correspondenz” bécsi értesítései alapján közölhetjük, külgöyi hivatalunk rémcsok rögtön csatlakozott a nyugat deklarációihoz, hanem el is volt szánva, — jöllehet ott nincsenek állampolgáraink, — egy hadi hajót küldeni Korfuba s ez intézkedést csak az okból hagyta abban, mert a görög kormány erőiesen fellépése folytán az végre tárgyatlanná lett, minthogy ugy Korfu, mint Zante szigetén a nyugalom újra helyre lett állítva.

Végre Szerbia is megcsinálta a maga merényletét, még pedig mindjárt háromszorosan: regenség és kormány megragadják Natália exkirálynét, hogy erőszakkal kitegyék az országból; a nép dezavualja a regensséget és a kormányt, s kiszabadítja a fegyveres hatalom kezéből a királyi tolonczjelöltet; a katonák meg a népre lönek s vannak halottak és sebesültek.

De végre mégis eltávolították az országból az engedetlen hölgyet, aki egy időre Magyarországot szerencsétlente épen nem óhajtott jelenlétével.

Ezek a sajtáságos események semmiképp sem kellemesek monarchiánkban. Az orosz-görög-szerb kontagium nincsen veszedelm nélkül reánk nézve; hisz sok millió görög-óhítú állampolgáraink vannak. De szerencsére van egy felvilágosodott, valóban keresztényiesen érző uralkodónk s ép oly erélyes, mint liberális polgárságunk: gondoskodikva van arról, hogy a mi orthodoxaink bele ne essenek az utálatos járványba, mely szláv országokbeli hirsorsosaikat már lelkük mélyeig megmérgezte.

Egy jelenet Zenta város közgyűléséből.

— Május 19-én. —

Boromisa János elnöklő polgármester üdvözi az egybeültet képviselőket és fél tíz órakor megnyitja az ülést.

Szabó: Részben nagyon helyeslem a közgyűlés májnapra való egybehívását, mert — mint a tárgyszóiratból látom, sok tárgy intézendő el, — csak azon csodálkozom, hogy a felfüggesztett polgármester hívja azt össze, s mi több, ő maga elnököl. Tudva van, hogy Zenta város közgyűlése szótöbbséggel bűnösnek találta a jelenlegi polgármestert; tudva van továbbá az is, hogy azért fel is függesztette. — Sajnos, de a megye valótlanul találta kezzel fogható vádjainkat s általános

közmebotránkozásra hivatalába visszahelyezte. Az ügy nincsen elintézve; felebeztünk a miniszteriumhoz, de mindaddig — míg a zentai közgyűlés consequens akar maradni önmaga iránt, — az ő elnöksége alatt nem gyűlésezik. (Helyes! Ugy van! — Nem igaz!!)

Boromisa: Pár szóval akarom Szabó urnak szavait megcsafolni. A megye a közgyűlés többsége által ellenem felsorolt 8 vádpontot egytől-egyig valótlannak találta, s így nagyon természetes, a felfüggesztést megsemmisítette s elrendelte a székfoglalást. Egyszer mind a megye kötelességemmel tette a polgármesteri teendőket végzését, s elrendelte, hogy a város ügyeit továbbra is személyesen vezesse. Kötelességemet teljesítettem, mikor a mai közgyűlést egybehívam Szabó urnak csak annyit mondom, hogy nem sokára bekövetkezik az az idő, mikor befogom bizonyítani, hogy összes vádjai alaptalanok s végre is oda lyukad ki a dolog, hogy nem az én, hanem az ő bűnössége jön napvilágra.

Szabó: A felfüggesztett polgármester ural nem disputálok. Megmondtam, a mit akartam, s látom, hogy a közgyűlés nagy többsége pártolja nézetemet. Névszerinti szavazást kérek!

Dr. Freund ügyész: A közg. bizottság kimondta, hogy határozata csak birtokon kívül felebezzhető és egyuttal kötelességével tette a városnak a polgármester visszahelyezését. Tehát Boromisa ur törvényes alapon foglalja el az elnöki széket.

Bergel: Minden magasabb forum előtt meg kell hajolnunk, minden magasabb forum ítéletét tisztelnünk kell, mindaddig, míg azt egy utolsó hatóság el nem dönti. A polgármester urat felfüggesztették, a megye rehabilitálta, a miniszterium még semmit sem mondott. Ergó: a megye határozata mindaddig érvényes reánk nézve és szent, míg a miniszterium nem dönt. Ennél fogva Boromisa ur törvényesen foglalja el az elnöki széket. A névszerinti szavazásnak nincs semmi alapja, mert a közgyűlés nagy többsége leszavazhat bennünket; határozhat bármit is, sőt még azt is teheti, hogy a gyűlés termet is elhagyja — ezélt nem ér; mert maradunk

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Epigramm-fordítások.

A pénz.

(Hang.)

Rossz a világ, rossz a pénze;
Mindent könnyen el ne higgy, mert
Ember hamis bankót csinál,
Bankó pedig hamis embert.

A temető.

(Hang.)

A temető hid, mely minket
Az édenbe átvezet.
Hidörök az orvosok, mert
Szedik a vámpíreket.

Asszonyok nyelve.

(Hang.)

Oh asszony-nyelv, váld be szépen:
Hallgatáshoz én nem értek.
Hiszen a nők, még ha nyelvük
Nem is volna — beszélének.

Egy leírónak.

(Hang.)

Amit mások irtak, magadénak mondd;
Csak esniáld, barátom, nem lesz rossz a vége;
Mert tengegyverreddel boszút állni rajtad
Bizony senkinek se jut majd az eszébe.

Igaz szerelem.

(Goethe.)

Az az igaz szerelem, mely mindig marad ugyanannak;
Ha megadnak neki mindent és ha mindent megtagadnak.
RÉVÉSZ ERNŐ.

Dr. KIS MARISKA

1886. évi választásokról.

— Igaz történetet a huszadik századból. —

Eredeti tárcza.

Az Andrásy-uton sétálva egy kis érczátla vonja magára
figyelmemet, melyen aranyozott betűkkel a fönti oszm volt olvas-
ható.

Ejnye, mondám, milyen jó volna, ha most hirtelen valamely pert akasztanának nyakamba. Nem bánám, ha mindjárt alperes volnék is, legalább lenne örög megismerkedni a bájos ügyvéddel, a ki bizonyára még fiatal, mert hisz udonatujnak látszik a tábláskája.

Eszembe jutott a szabóm, kit ép ma biztattam, hogy hozza el a számlát holnap. Ha nem fizetem, kész a per és én — ah — megismerkedem vele a — kedves ügyvéddel.

Oly boldoggá tett ez a gondolat, hogy be sem vára a terminust, a melys ruhakészítőnek még az nap irtam egy goromba levelet, teljesen kijelenttem, hogy csak le akartam rázni a nyakamról és tartozásomat egyáltalán nem vagyok hajlandó megfizetni, mert a ruha el volt fosztra stb.

Ennyi épen elég volt. Harmadnap már kézbesítették a keresetet, melyet a szabó ellenem indított és én örömtől dagadó kebellem siettem dr. Kis Mariska ügyvédhez, kivel immár most lesz alkalmam megismerkedni.

Mielőtt az irodába mentem, a házmeztérnél tudakozódtam az ügyvéd család viszonyai felől, és amit hallottam, teljesen kielégített. Az ügyvéd huszonhárom esztendősisasszony volt és széke. Egészen az én ízlésem. Halálból szeretek volna a kontómat azonnal kifizetni a derék szabónak, a kinek ezt az érdekes pert köszönhettem és kíváncsian nyitottam be az ügyvédi irodába.

Az első szobában egy öreg ur dolgozott; a segéd, a ki miután előadtam, hogy az ügyvéddel szeretnék beszélni, a másik szobába utasított.

Halk kopogtatásomra finom női hang válaszolt és a következő pillanatra elbőlvöle álltam dr. Kis Mariska ügyvéd előtt.

Azonban csakhamar összeszedtem erőmet és miután bemutatott magamat, az ügyvédkisasszony megigéző előzékenységgel kínál meg egy székkel az ő köztelen közelében.

Nagy zavarban voltam, mert résteltem bevallani, hogy szabóm beperelt, szerettem volna gavalérnak látszani és imponálni az ügyvédkisasszonynak. Hamarjában alkalmasabb tárgyat nem találtam, elkezdtem beszélni az időről, melyről szellemes emberek ép olyan sokat tudnak mondani, mint akármelyik más themáról. Elmondám, hogy Falb jóvendőkei megbizhatlanok, és hogy a mi pusztánom a béresek hírére sem hallották a nagyképu németnek, de azért mégis jó előre tudják, hogy mikor lesz az eső, és hogy mikor derül ki az ég.

— Ah ön tehát . . . ?!

— Igen, én földbirtokos fia vagyok. Oh nincsen szebb élet mint kint a mezőn. Mikor nyári estéken a vegetáció tengernyi illattal árasztja a felséges levegőt és az est dalnoka andalító énekével a szürkülő táj visszhangzik. Szinte érezzük, mint foszlanak le lelkünkről a földi kötelek és képzeletünk a boldogság isteni honába bűvöl, hol kezdet és vég összefolyva örök fénybe, világosságba . . .

— Oh, ez valóban . . .

— Nem tagadom, kissé poetizálok. De vajon rossz néven veheti-e, ha egy nő tünderi szépsége költői hangulata hozza a férfit? Vagy nem emlékezett-e a ragyogó kék szem a harmattól esilámló ibolyára? Nem gondolunk-e önként a fakadó rozsambóra, mikor egy gyönyörű fiatal nőt virulni látunk előttünk.

— Uram, ön hisz . . .

— Kérem, a pillanat sokkal ünnepélyesebb, semhogy képes volnék hizelegni. A mi ilyenkor ajkainkról elröppen, nem lehet szószaporítás, az a szívek zenete, a rokon érzelmű lényhez, mely ha meghallgatja, olyan harmonia támad, melyet bátran nevezhetni a boldogság előjátékának.

— Sajnálom uram, de én már jegyben . . .

— Ah, nagysájd már el van jegyezve? Mily kár! Oh, ha tudtam volna. Bocsánat, hogy oly soká alkalmatlanokódtam, valóban nagyon sajnálom. De ugy-e kérem nem haragszik?

— Nem én . . .

— Időig jutott a párbeszéd, mert ezental csak én morogtam még egy pár szót, melyet, ha az isteni ügyvéd-kisasszony hallott volna, bizonyára nem szorítja vala kezemet elég melegen távozásomkor.

Csak mikor ismét az utcán voltam jutott eszembe a per, melyet már most komolyan le szerettem volna rázni a nyakamról, feltettem tehát magamban, hogy el megyek egy másik ügyvédhez, de hogy női bájaival ismét meg ne igézhessen valahogy, egy öreg ügyvédet kerestem és azt dr. Nagy Éva személyében meg is találtam.

No, de azt, hogy itt hogy jártam, a legközelebbi alkalommal fogom elmondani.

B—I. E—r.

itt többen, kik a törvényesen elnökösödő polgármester alatt gyűlésezünk. Hisz jól emlékeztek önök, ép ily eset fordult elő Gombos volt polgármester alatt, s mit értünk el, — semmit. Indítványozom, hogy a jelenlegi kérdéssel tovább ne foglalkozunk, hanem térjünk át a napirendre. (Helyes, ugy van! Nem igaz!)

Egy képviselő: Leczkét nem fogadunk el! (Éktelen zsvaj, szünni nem akaró láрма. Elnök cseppet.)

Braun: Mig a ministerium nem dönt, addig a megye határozatát respektálnunk kell.

Boromisza: A felfüggesztésre vonatkozó kérdést tárgyalni nem engedem. Saját felelősségemre teszem meg ezt és jegyzőkönyvbe kérem iktattatni.

Szabó: Jó, errel sem ér ezelt. A tárgysorozat egyetlen egy tételét sem fogjuk megszavazni. Tessék akkor gyűlésezni. Így van mindenütt, hol törvényesség van.

Boromisza: Már megmondtam, hogy a kérdéses tárgyat tárgyalás alá nem bocsajtom. Szükségtelen többször ismételnem. Ha a képviselő ur tovább is beszél, kéntelen vagyok elnöki jogomnál fogva a szót öntől megvonni.

Szabó: Elnöki jogja innen elmennie!
Boromisza: Helyesebb volna, ha ön meg inkább az országába menne, kötelességét teljesíteni. Ezenel pedig a szólás jogot öntől megvonom!

Flesch: Mit halgatnak az ilyen emberekre. (Braunra mutatva.)

Braun: Mit ilyen ember! Mit akkor avval mondani? Nyomorék! Mindig piszkolódik?

Flesch: Fogja be a száját!
Reitmann: Ugy kell a zentai zsidókkal is tenni mint a korfiak.

Braun: Nyomorult! — Még ő mer beszélni. Ünnepelesen fogadom, hogy nyilvánosan felpozom. (Szünni nem akaró láрма! Ugy van! Eláll! Nem gyűlésezünk! Elnök csöngöt.)

Boromisza: Ilyen éktelen láрма mellett képtelenek vagyunk gyűlésezni. A gyűlést ezután 10^{1/2} órákor feloszlatja.

Országgyűlési napló.

— máj. 20-án. — A képviselőház ma délelőtt 11 órákor ülést tartott, melyen az elnök felhatalmazást kér, hogy Grünwald Béla, a szláviai választókerület elhunyt képviselője helyett új képviselőválasztást rendeltesse el. Bemutatja a közigazgatási javaslatra vonatkozólag előbban beérkezett kérvényeket. Több bizottsági jelentés előterjesztése után Gajari Odón előadó betegjeszi a pénzügyi bizottság jelentését a közigazgatási reformmal járó költségek tárgyában s kéri annak az osztály mellőlésével való napirendre kitűzését. Az elnök kijelenti, hogy az osztályok mellőlésével fog napirendre tűzteni. Polónyi Géza azt hiszi, hogy csak a napirendre tűzés alkalmával lehet majd a fölött határozni, hogy vajjon a jelentés az osztályok mellőlésével tüzessek-e napirendre. Az elnök megjegyzi, hogy ő csak szokás szerint enunciatla azt, a mit az előadó a bejelentés kapcsán kért. Végre Szapary Gyula gróf miniszterelnök betegjesztette az ülés berekesztéséről szóló királyi leiratot, melyet a jegyző felolvastott. Az elnök kijelenti, hogy a királyi leirat a negyedik ülésszakot berekesztette és az ötödik ülésszaknak megnyitását e hó 21. napjára tűzték ki. Végül hivatkozva 11 éves elnöki múltjára, kéri továbbra is a ház támogatását.

— máj. 21. Az országgyűlés mindkét háza ülést tartott s a királyi leirat felolvasása után mindkét ház megalakult.

A képviselőházban a megalakulás után zajosabb viták voltak. Az elsőt az a jelentés provokálta, melyet egyrészt a közigazgatási, másrészt a pénzügyi bizottságok kisebbsége intézett a ház elnökéhez a bizottságokban szerintük előfordult inkorrektségek tárgyában. Eötvös király volt a kisebbségi jelentések szószólója. de gr. Tisza Lajos, Horanszky Nándor és Wahrmann Mór felszólalási után a ház túlyomó többsége a 2 jelentés fölött egyszerűen napirendre tért.

Majd a közigazgatási reformról szóló javaslathat napirendre tűzése provokált vitát. Az elnök azt javasolta, hogy a javaslat e hó 29-ére tüzessek napirendre; ezzel szemben Irányi a javaslat tárgyalásának a jövő országgyűlésre való halasztását, Eötvös pedig az osztályokhoz való előzetes utasítást kérte. A ház többsége a két indítvány mellőlésével elhatározta, hogy a javaslat tárgyalását e hó 29-én kezdi meg.

POLITIKAI HIR.

* A pénzügyi bizottságból. A képviselőház pénzügyi bizottsága Wahrmann Mr elnökelel által tartott f. hó 20-iki ülésében tárgyalás alá vette a közös hadügyminiszter által a magyar népfelkésztés részére átengedett Wernel fegyverek s azokhoz tartozó lövőkének visszaállításából eredő költségek eng. ed. lyezéséről szóló törvényjavaslatot, mely gr. Andrassy Gyula előadó és báró Fejérvary miniszter rövid indoklása után változatlanul elfogadtattott.

Ezután tárgyalás alá vette a bizottság a budapesti Duna jobbparti gőzmozdonyú korvasútról szóló törvényjavaslatot.

Megyei s helyi hírek.

* Leköszönés. Sándor Béla főispán Baja szab. kir. város főispáni állásáról leköszönt, s e leköszönését a helygymnázium már tudomásul vette.

* Megyel közgyűlés. Bács-Bodrogy vármegye törvényhatósága nyári évnegyedes közgyűlést jövő hó 9-én, s esetleg a következő napokon fogja megtartatni.

* Áthelyezés. Kuthy István, zombori kir. törvényszéki betétszerkesztő a pesti kir. törvényszékhez helyeztetett át hasonmóságban.

* Kinevezés. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Kulinyi Zsigmond, a „Szegei Napló” szerkesztőjét, s a szegei ker. és iparkamara főtitkárát a zombori és újvidéki kereskedelmi iskolák értségi vizsgálatahoz kormánybiztossá nevezte ki.

* Pályázatok. A zombori kir. pénzügyigazgatásnál üresedésben lévő végrehajtói és az újvidéki kir. törvényszékkel betöltendő írmoi állásra pályázat van kirdetve.

* Értségi vizsgálatok. A zombori középkereskedelmi iskola 3-ik osztályában az osztályvizsgálatok e hó 19 és 20-án tartattak meg. Az értségi írásbeli vizsgálatok e hó 25, 26, 27, 29 és 30-án, a szóbeliek pedig jövő hó 25 és 26-án fogtak megtartatni. Az értségi írásbeli vizsgálatok 19-én, a mit igen szép szám az első értségi vizsgálatoknál.

* A helybeli népközi iparos dalárda folyó hó 31-én vasárnap hangversenyyel s táncszalag egykötőt májdist rendez a városi sikara erdőben. Belépti díj 50 kr.

* Árlejtés. A Zombor sz. kir. város részére szükséges 276 métermésza közlaj szállításiának biztosítása végett Zomborban f. é. május 23-án d. e. 10 órákor árlejtés lesz. Az írásbeli árlejtés, melyhez bantapénzáll az ajánlati összeg 10 százaléka esztalando a mondott időig a városi tanáshoz adandók be. Az árlejtési feltekek Vukics-ovics Péter városi tanácsnoknál tekinthetők meg.

* Az értségi vizsgálatok a zombori áll. gymnáziumban jövő hó 22-én tartatnak meg. Az értségi vizsgálatra jelenetekben száma négy, azok között kétfő idegen, egy ismétő és csak egy helybeli van. Így tehát a felgáztatói rendkívül szigor deazára sem fognak s o k a n megokulni.

* Hymen. Dr. Molnar József kulai orvos a napokban vezette eltarhoz Schiek Matyas ottani ügyvéd leányát Gizella kisasszonyt.

* Árlejtés. A zombori kir. törvényszék s ennek területén lévő négy járásbírósnál alkalmazott 13 hivatalosára egyenruházatának folyó évre leendő elkészítésére, illetve szállításiára árlejtés és zárt ajánlati tárgyalás folyó évi június hó 16-ik napjának d. e. 9 órájára, ezen kir. törvényszék elnökének hivatalos helyiségében a határidő kitűzték. A feltekek a törvényszék irodaigazgatónál tekinthetők, hol a szállítandó ruhalmúnósága is meg tudható.

* Orvosválasztás. Nms. Militicsen f. hó 20-án tartott meg az orvosválasztás, melyen dr. Pucsay újvidéki orvos lett megválasztva, ki azonban minden valószínűség szerint állását nem fogja elfoglalni.

* Eltűnt bűtesim. Milacsik Matyas 19 éves szabadkai lakos, búcsujárásról visszatérőben Harsányi táján nyomtalannul tűnt. Körözök.

* A pallesi fürdőben végeztesse válhatott volna egy szabadkai városi hivatalnokra az ő részégre. Pünkösdi vasárnapján részeg fővel fürdeni ment és a kádban elaludt. A fürdő személyzete megszokta az időt, melyet az illető kabinjában töltött; benyitott hozzá, s fűlét, száját már vízzel telte találta. Rendőrert futottak, de az nem volt található. Ekkor a kádat lecsapolták s a fiatal embert addig rázogatták — imig felébredt.

* Eljegyzés. Reiner Lajos szabadkai fakereskedő jegyet váltott Breuer Iren kisasszonnyal Győrött.

* Szabadka város tisztj főorvosa, mint a „Szabadkai” írja, minden hónapban azt jelenti, hogy a köztisztaság kielőgő. A helyi lap ehhez a kifejezéshez hozzá teszi, hogy ott nem lehet köztisztaságról beszélni, mert az nem létezik, és ezikkét így végzi: „Nem értjük, hogy a főispán, ki különben a város minden dolgában nagyon is beleavatkozik, és a ki meggyőződés szerzetett Szegegednek e tekintetben való kitűnéséről Szabadkán nem javasolja, nem sürgeti, nem követeli a köztisztaságot.”

* Baja város kikövezése. Baja város területén az 1891—1892. évben végezendő kövezési munkálatokra (Előirányzat az új kövezésre □ méterenként 60 kr., a régi kövezés javítására 30 kr.) az e tárgyban május 8-án a városi előjárásnál megtartott árlejtésben a következők ajánlottak: u. m.: Gyulánszky József bajai lakos az új kövezésre 48 kral.; a régi kövezés javítására 28 kral □ méterenként; Hunyady Antal bajai építész az új kövezésre 55 kral.; a régi kövezés javítására 28 kral. A vállalat Gyulánszky József kaptta meg.

* A bajai latornai affaire főszereplőit, Sivó Lajos honvédszázadosnagyt, kit az affaire miatt Aradra helyezték át, ismét visszahelyezték Bajára.

* Szabadkai törvényszék elnöke Tóth Lukács díjtalan joggyakoroktól a vezetése alatti törvényszékhez díjas joggyakorokná nevezte ki.

* Iskolák építése Szabadkán. A Szabadka városi közgyűlés e hó 15-én tárgyalta és tudomásul vette a helygymnáziumnak az elemi iskolák tervezetere vonatkozó jóváhagyó leiratát, mely szerint az 1-80 körben a „vörös okor” helyén építendő iskola költségvetése 109,700 ftt 73 kral., a II-ik körben a szt. György templom mellett építendő iskola költségvetése 36,600 ftt., a III-ik körben a szat-rökusi plébánia mellett városi telken (haranglábak) építendő iskola költségvetése 38,417 ftt., a IV-ik körben az ugynevezett Golubovics-fele telken építendő iskola költségvetése 26,606 ftt., az V-ik körben a bajai-úti új iskola felépítési költségvetése 15,500 ftt., az végül a VII-ik körben (kakasiskola) helyén építendő iskola költségvetése 80,378 ftt 90 kral., összesen 307,202 ftt 64 kral. van előirányzat s utasította a tanácsot, hogy az épületesekre vonatkozó előmunkálatok mielőbb fogantatásra. A várn és sorompó hazok megépítésével a közgyűlés Molczar vállalkozót bíztta meg. A szolgák és szegények részére 1891—93 években szükségesülő ruházat elkészítését pedig Kramer Antalnak ítélte oda.

* Harakirli. A paseri bírónál — mint lapunknak írják — e hó 17-én egy Szathmari Pal név, vukovari, intelligens kisejű ember azt a jelentést tette, hogy neki gyámságiatalan betegekre következtében az élettel meg kell válnia; ongyikok lesz s kéri a bírót, hogy holtestét felelőssággal ne bontsák fel. A bírót azt hitte, hogy rossz felelet van dolga; s nem igen törődött az idegenel. Másnap 18-án az a hír terjedt el a faluban, hogy Szathmari ongyikok lett; éles késsel hasát felmetezte s rögtön meghalt.

* Jóváhagyott szervezési szabályzat. A m. kir. helygymnázium Szabadka sz. kir. város által újonnan alkotott szervezeti szabályrendeletét jóváhagyta azon megjegyzéssel, hogy a város mérnöki hivatal az 1890. évi I-80 törvényezikben foglalt utasítások alapján szervezendő. E törvényben az utbiztosokra vonatkozó szabályzat is bennefoglatatik.

* Eljegyzés. Neumann Samu Zomborból eljegyezte Neumann Flóra kisasszonyt Liptó-Szt-Miklóson.

* A Tomies-pőr visontagságl. Az újvidéki törvényszéktől Tomies védőnek, dr. Visontai Sama budapesti ügyvédnek fö-

lőbbzése következtében még a decentralizáció előtt felérkezett a Tomies-pőr a budapesti kir. ítélőtáblához. Az ügyet Fekete Odón kir. táblai bírónk osztották ki referálás végett, s ki a mult évben az eldeltögyit tartó foglyabüntetéséről szóló elsőbírósi ítéletet feloldotta volt; Fekete azonban Kassára löv kinevezve, visszaadta az iratokat azzal a kijelentéssel, hogy a budapesti tábla szétosztásáig el nem végezték. Vajkay táblai elnök most a Szegegre kinevezett Szegehtől táblai bírónk adta ki a Tomies-pört, hogy esetleg, elvélhesse magával, s az újvidéki törvényszék ítéleteinek felbontásáival az illetékes szegedi táblán referáljon. Iz ellen a kiosztás ellen Visontai Sama védőgyűvvel előterjesztéssel élt, a melyben azt kérte, hogy az ügy addig vissza Fekete Odón bírónk, mint a ki a pörnek első referense volt a budapesti kir. táblán. Előterjesztésben fölemlítte, hogy Lohmayer István, az újvidéki törvényszék elnöke, a ki az első és második végtaggyalast személyesen vezette, s kinek elnöklöte alatt az újvidéki törvényszék a második végtaggyalast után is fontartotta első ízben hozott ítéletet, — időközben föngyűszeg nevezetével ki a szegedi tállalhoz. Hangsúlyozta, hogy az új bírósi értségi szervezetről szóló törvény a föngyűszeg a táblákkal közlelőbi viszonyba hozta, a hogy ez a körülmény a vádlottban és hozzátartozóiban érthető aggályokat elrebst. Vajkay elnök Visontai előterjesztésnek helyet adott s a Tomies-pőr Szegehtől visszakérve, ismét Fekete Odónnak osztatta ki, azzal az utasítással, hogy az ügyet sürögben referálja. Fekete Odón hozza is kezdett a pör tanulmányozásához, de csakhamar belátta, hogy a rá róó feladatot addig az idsig, a midőn állását Kassán el kell foglalnia, fizikai lehetetlenség volna megoldania. Ezzel a magyarázattal újra visszatértesztő hát az iratokat az elnököshöz. Vajkay elnök még egy kísérletet tón s Halmágyi táblai bírórt szólította föl, hogy a Tomies-pört a decentralizáció végrehajtásának napjái parkodjék előadni: Halmágyi azonban maga is belátta, hogy lehetetlenség kívánna tőle, s az ügyet — épen mint Fekete — eredménytelenül adta vissza az elnöknek. Tudnivaló, hogy a sok kiosztással meg visszatértesztéssel szép idő ment kárba, s most már csakugyan képtelenség lett volna azt kívánni, hogy a pört a budapesti tábla szétosztásáig valaki megtanulja és előadja. Végre a szétosztott táblák működése megkezdődött, s Visontai Sama védőgyűvvel Vajkay elnökötől 1473/91. éln. szám alatt az értesítést kapta, hogy „az ügyet a budapesti királyi ítélőtábla már nem intézheti el, hanem azt illetékes felülvizsgálat végett a szegedi kir. ítélőtáblához küldé meg.” Az elnök tehát ismét a szegedi táblának adta át a pört, nola a vádlott védőjének előterjesztésével a szegedi táblára nézve kijelített aggályok tekintetében már egyszer magává tette volt. Visontai most egyenesen az igazságügyminiszterhez folyamodott jogorvoslatért, azzal a kérréssel, hogy az ügy elbírálására a budapesti kir. ítélőtábla delegáltsék. A miniszter — mint halljuk — e napokban dönt a folyamodvány sorsa fölött, s ezzel a Tomies-pört alkalmasint megmenti a további visontagságtól.

* A vészharang. Készszer is megkondult a vészharang pünkösöd hétőjén Újvidék városában. Mint tudósítók írja, reggeltől órákor a szerb negyedben támadt, tűz s csak a tűzoltóság derék működésének köszönhető, hogy két ház legőse utána a tüzet el tudták fojtatni. Alig mult el ez a veszedelem, már ismét feléverték a harangokat. Tízegy órákor a város ellenköz végén, egy szűk, tüzesélyes utcában állt a vörös káros a házétőre. A tűzoltók itt erősen dolgoztak, de szinte kárba vesztett munkájuk, mert nagy szél kerekedett. Szerencsére a legnagyobb veszőly pillanatában megeredt a zápor és a nagy eső segélyére jött az embereknek. Harom ház égett le. Egy kis gyermek a nagy zúrtvarban a tűzoltókosi alá került, hanem egy derék honvéd az utolsó perzen kiragadta a kerekok alól. A tűz okozta kár jelentékeny.

* A magyar ipar és az iskolák. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek tudomására jutott, hogy az egyes iskolai iskolai szereket idegen cudoktól szerzik be. A miniszter ennek folytán rendeletet bocsatott ki a kir. tanfelügyelőségekhez, a melyek a legszigorubban megahgyja, hogy mindennemű iskolaszereket és eszközöket csak a hazai czégekől szerezenek be az iskolák. — Nagyon helyes és hazafis intézkedés.

* Az aludnal vaskaspn-szabályozási munkálatok mind nagyobb mérvet öltének, a furó és törő gépek már megérkeztek, s rendeltetési helyükre küldték. A kis gyermekeket nagyon gyakran felnyeltek melköl hajgyák és sok esetben megtörték, hogy az így maradt gyermekek magára gyújja a házat, vagy más szerencsétlenség okoz. Ilyen eset történt e hó 13-án Csurog községben, a hol egy 8 éves kis leányka a sző szoros értelmében megélt. Brečko Gabót csurogi földműves, mint nekünk írják, az említett napon szántóföldjére ment, őt ére lényálat pedig nagyanyja felnyelgete alatt, ottlón hagyta. Az őrg asszony a gyermeket küldte az udvarra a hol egy szalmaboglya volt. A kis leány a szomszéd gyermekével a boglya körül játszott. Egyszer csak valahogy folygyujtott a szalmát s aztán a büntetésből felve, belebukott az égő szalmaboglyába. A szomszéd gyermekek csak kimentekül valahogy a veszedelemből, de a kis leánykáról senki se tudta, hogy a boglyában van. A szerencsétlen gyermek megszűnesedett holtestét csak akkor találták meg, mikor már a tüzet nagy nehezen eloltották.

* Iszákosság áldozata. Lippel Ferenz újvidéki szál. 26 éves, nms. szigorú orvos, egy idő óta az ivásnak adta magát. Később annyira ment már szenvedője, hogy ha valamelyik napon legalább egy liter bort meg nem ihatott, egész teste reszeklett, úgy, hogy alig bírta járni. Így a szesz italokkal való mérteklén élet tökéletesen megromlotta idegét a delharm tremens (tünetek) kezdte rajta mutatkozni, többször pedig állozasi mánia vett rajta erőt. F. hó 18-án este mikor már az ágyban feküdt, ismét kitört rajta az állozasi mánia. Egyszerre s zavakkal: „Éngem nem találok meg élve” hirtelen kinyitott az ágyból s az asztalon lévő orvosi műb-kést felkapva, össze-vissza vágta magát. Felcsége, ki ugyancsakban a szobában feküdt, meg akarta akadályozni, de nem bírta a dühözövel. Föllármázta a szomszédokat s rendőrt küldött s csak így lehetett nagy nehezen megfékezni. Ekkor azonban már sebei következtében elvérzett egy annyira, hogy mire a Rökus-kórházba szállították, meghalt. A szerencsétlen emberen 13 vágás és szúrás van, melyek közül a torkán lévő fölülélnél hallos volt. Holtestét felboncolták a törvényszéki orvostani intézetben, a hol konstatalták, hogy tettét örülesi roham hatása alatt követelte el.

* Megnyitás. Ismét egy szép és elegáns berendezési vendéglővel eszénkoskodik városunk. A „Csitaonicea vendéglőjét áldozatkész vendéglőre oly elegánsan alakította át, hogy a „Vadászkürt” után méltán nevehetjük városunk legszebb és legegységámba vendéglőjének. A teljesen restaurált vendéglő megnyitása ma, vasárnap este lesz, mely alkalommal Herezzenberger Sándor zenekara fog játszani.

* **Brünnből írják:** A híros posztógyáros, Sükárofsky János Brünnből f. hó 16-án tartotta az ülést 25 évi fennállásának jubileumát. Ezen egész 25 év alatt észlelt alaphalál a monarchia legnagyobb gyárosává küzdötte föl magát. A főzóna főnöke Sükárofsky János, mint a szövet utánvételre való küldésének megalapította tokinthető. Ezen híres egész, melynek személye 70-nél többet számlál, nagy hírnevet szerzett magának nemcsak Osztrák-Magyarországon, hanem Európában majdnem összes államában, sőt összeköttetésben áll Afrikával is. A jubileum alkalmával a személyzet díszes ajándékot adott át főnökének.

* **Égyelmeztőlük t.** olvasóinkat a mai számunkban megjelölt Engel féle hirdetésre.

* **Witz Mór és társa** szarvasmarha- és juh-bizományi üzletének vásári jelentése. Felhajtás: magyar ökrök 807 drb, magyar tehének 298 drb, szerb ökrök 316 drb, bivalyk 75 drb, bikák 59 drb. Elkelték: magy. ökrök jobb minőségűek 28—33 frt, magy. ökrök közép minőségűek 25—27 frt, szerb ökrök 25—33 bivalyk 22—24 frt, bikák 25—31 frt. A kisebb felhajtás következtében a vásár előnként folyt és az árak 1 frttal emelkedtek. Budapesti juhvásár. Felhajtás 1149 drb. A kedvezetlen pársi jelentésként folyt az ület lauhány folyt és az árak alig változtak. Elkelték: kiviteli juhok páronként 23—27 frt, kiviteli juhok kilogrammonként 28—31 frt, közönséges juhok páronként 15—18 frt. Tisztelettel Witz Mór és társa.

Törvényszéki csanakok.

Bácskai dolgok a szegedi tábla előtt.

— A kulai urbéri ügy. —

A „Szegedi Napló” írja arról a 25 év óta elhunyt agráriai következők:

A szegedi Bácska nagyszéri birtányainak egy ösereleti példány a kerület f. hó 21-én a szegedi királyi tábla szul azsalara. A hírhedt kulai urbéri ügy, melynek ma-holnap huszonöt éves jubileumát is megérik, mivelhogy ma már huszonhárom éves.

Még 1868-ban történt, hogy a kulai urbérek megbízták dr. Vaally István kulai orvost és vele együtt 8—10 társát, hogy a kulai urbéri rendezés és tagosítás folyamán érdekeiket képviseljék.

Mikor aztán ezt a munkát befejezték, Vaally Istvánnak olyan clemes gondolata támadt, hogy holmi haszonhözvetetlen mocsaras földeket urbéri jogokkal összekapcsolva eladogasson és illykép nem keresőbb, mint 34,537 ft 57 kr öszerterületen.

Ez a pénz 694 urbéres volt, akik Vaally tanácsára elhatározták, hogy az összeget egyelőre nem osztják fel egymás közt, hanem mindaddig gyümolesztetik, míg 100,000 frta növekszik.

E határozatot azon ezéllattal hozták, hogy a tőkésítési összegből annak idején egy oktatási és nevelési típintézetet létesítsenek. Főntartották azonban jogukat, hogy esetleg tőkésükkel szabadon rendelkezzenek.

Az így keletkezett urbéri pénztár kezelésével dr. Vaally Istvánt bízták meg.

Vaally a pénztárt békességben kezelte hét esztendőig. 1875-ben aztán az történt, hogy Schmausz Endre bácsimegyei alispán kértelén beleavatkozott a dologba. Formális megyei küldöttség élén kiment Kulára, vizsgálat alá vette az urbérek pénztárát s elnevezte azt „iskolai alap”-nak.

Dr. Vaally, mint az urbérek megbízottja váltig tiltakozott, váltig magyarágatta, hogy ez az elnevezés legalább is korai, s hogy ahhoz a pénzhez a megyének semmi köze. De mindez nem használt.

Schmausz Endre alispán megmaradt a mellett, hogy az urbéri pénztár „iskolai alap”, minél fogva Vaally Istvánnak arról hivatalosan, nem megbízi előt, hanem a megyei hatóságnak tartozik beszámoló.

Van a végrehajtási törvénynek egy veszedelmes §-a, mely szerint a közigazgatási hatóságoknak jogukban áll tetszésük szerinti összeg erejéig biztosítási végrehajtást vezetni az oly tisztviselők vagyona ellen, akiknek a keze körül holmi közpénzek elkallódtak.

Ezt a paragraftus ragadta meg Schmausz Endre és Vaally István magánvagyonára 40,000, majd még 80,000 ft erejéig zálogjogi előjegyzést eszközölt ki, mintha Vaally valami köztisztviselő lett volna és közpénztárt kezelt volna.

Ezenfelül arra is kényszerítette Vaallyt, hogy a kezelése alatt volt összeget helyezze bírói letétbe. Így annak kezelését kivette kezéből és egy 11 tagú kezelő bizottságra ruházta, s e bizottság tagjaival alapító-levelet is állítottat ki, dacára a 694 kulai urbéres tiltakozásának.

Az alispán még tovább ment. 1882-ben Vaally István ellen hűtelen kezelés és sikkasztás miatt fenytölt följelentést is tétett, minek következtében Vaally rövid ideig vizsgálati fogságban is volt.

Időközben a mindjobban összebonyolított ügyből kifolyólag egész sora indult meg a polgári pereknek is, melyek közül az egyikben a törvényszék az alapító oklevelet érvénytelennek mondotta ki.

A Vaally István elleni bűnügy kilencz évi vajadás után a szegedi királyi tábla elé került, hol Szeles Elek bíró f. hó 21-én referálta.

Tudvalevőleg dr. Vaallyt a vádaktól a törvényszék fölmentette, s akkor aztán ő jelentette föl Schmausz Endre alispánt, Szondy kir. törv. bírót és Dobák Béla ügyész hivatalos hatalommal való visszaélés, személyes szabadság megsértése és magánlak-sértés miatt.

A zombori törvényszék a panaszt, mint bűnvádi eljárásra alkalmatlant elvetette azzal az indokollással, hogy Schmausz Endre és társai eljárása nem volt törvénybe ütköz, mivel az alispán felsőbb rendelet folytán járt el, s intézkedéseit a belügyminiszter jóváhagyta. Vaally Istvánnal szemben tehát olyan törvénysértés, mely fenytölt önoldozható volna, nem történt.

Két nap referálta az ügyet Szeles Elek kir. táblai bíró. Rengeteg aktaeszmog hevert az előadó előtt és került fölolvására. Csak a fölmentés és a föllebbezés fölolvása is tovább tartott 1 óránál, úgy, hogy dél felé járt az idő, mire Sölley Sándor elnök kihirdette a határozatot, mely az első bíróság végzését indokainál fogva helybenhagyja.

Mint föntebb említettük, a zombori kir. törvényszék az alapító oklevelet érvénytelennek nyilvánította.

Ez ellen a közalapítványi igazgatóság, és a megye alispánja felelkeztek. Ez utóbbi felelkezését a törvényszék visszautasította, mert ezen perben a megye alperesként nem lett perbe vonva. A

visszautasító végzés ellen a megye ismét felelkezett, s a már föntebb jelzett veszedelmes § alapján a kulai adóhivatal, mint bírói letéptéptárnál levő urbéri értekeket és pénzösszeget föl vette.

Ezt megakadályozandó, Vaally István és társai a megye hatósága ellen végrehajtási fölfüggesztési keresetet indítottak és a törvényszék ezen keresetre az alábbi szövegben idézett végzését hozta:

Másolat

3885.
polg. 891. szám.

Rendes kereseto Vaally István és társai felpereseknek Bács-Bodrog megye hatósága ellen az 1877/plg. 1888. sz. a. elrendelt végrehajtási fölfüggesztése iránt.

Végzés.

Ezen kereset alapján a jegyzőkönyvi tárgyalásra 1891. évi június hó 1-ő napjának délelőtti 9 órája kitűzték; arra a felek azzal ídzetnek, hogy akkor ezen kir. törvényszék pertárban meghatalmazott ügyvédék által jelenjenek meg, mert különben az 1808. évi 54. t. cz. 114. §-a értelmében fog ítelet hozatni, és esetleg a 113. §-t. szerint intézkedés tétetni.

Miről felperes Dr. Vaally Emil ügyvéd kezéhez felzeten, alperes Bács-Bodrogh megye hatósága pedig Pribil Ernő megyei tiszti ügyész utján értesítettek.

Egyben pedig, minthogy ezen keresethez hiteltel alakban esatolt D. alatti ítelet, mint közokirattal igazolva lett, hogy a végrehajtás elrendelésének alapján szolgált Dosty József és társai által kiállított alapító oklevél érvénytelensége a végrehajtás elrendelése után ezen kir. törvényszék által kimondva lett, s így a végrehajtási jog ezen ítelet, mint későbbi tény folytán sünt meg, ettől számítva a további végrehajtási eljárás pedig a hitteles alakban becsatolt végzés szerint 1891. évi május hó 8-án kelt 2646. plg. 891. számú kulai járásbírósi végzéssel tétetvén meg, ennek keltétől számítva másod napon vagyis 1891. évi május 10-én e kir. törvényszéknel, tehát kellő időben beadott végrehajtási fölfüggesztése iránti kereset a végrehajtási törvény 31. §-a értelmében használatos hatályának kimondott, és megkerestetik a kulai kir. járásbírósig, hogy 2646. plg. 891. szám alatti kiutaló végzéssel elrendelt pénz és kötvények kiadását függessze föl; s a kiutaló értekeket további intézkedésig ki ne szolgáltassa.

A kereset levél 1-ő példánya a pertárnoknak kiadatik.

Zomborban a kir. törvényszéknel 1891. évi május hó 14-én.
Szechenyi József s. k.,
kir. törv. elnök,
Dr. Sölley s. k.,
kir. törv. jegyző.

Ámbár ezen végzés szerint a végrehajtás föl lett függesztve és a kulai járásbírósig utasítva lett, hogy az urbéri pénzeket és értekeket ki ne adja, azért a megye mégis fölvette azokat, azon ban a bíróság híhetőleg érvényt tud szerezni határozatának és a fölvetett pénzeket a megye vissza fogja adni.

Kettős gyilkosság pillanatnyi haragból.

A zombori kir. törvényszék fenytölt osztalya f. hó 23-án tárgyalta kettős gyilkosság büntetvélet vádolt Schelken Frigyes szenzációs bűnügyét, mely a mult év december havában megyszerzte oly nagy megdöbbenést idézett élet.

A kir. törvényszék Jerkovits Antal elnöke alatt Gyorgyvánszky György előadó és Hettesheimer Henrik szavazó bíróból alakult. Jegyző Mayer Károly.

A vádhatóságot dr. Milasevits Sándor kir. alügyész képviselte. A védelem nehéz tisztét Kozma László vállalta el a vádolt megbízásából.

Orvosszakértőül dr. Havel József hívatott meg.

A bűncselekmény tényálladéka a zombori kir. törvényszék vádhatározata indokaiából a következőkben ismertetjük.

A zillat családi és vagyoni viszonyai miatt önmagával és a társadalommal meghasonlott vádolt Schelken Frigyes, ki nejtől elválva élén, általánosságban elzüllött életmódot folytatott, s mint ilyenek állandó otthona nem volt, egyik ismerőse, s jó barátjától a masíkhöz ment és ezen bolyongásában mult év december havában testvérje Schelken Fölöpnék az új-verbászi határban levő tanjáraya vetődött. Nevezett testvérje vendégszeretét a tanján több napon át igénybe vette, a honnan mult év december hó 18-án távozott el annak kocsiján és lovaival senyeresétlen aldozati, a meggyilkolt Ditrich házaspárnak Ó-Verbász határában levő szállására, magával vivén a testvérje kamrájában talált használhatlan állapotban volt 2 csövű, általa időközben megjavított bűnjelt képező fegyvert, hogy sógoránál, mivel állítása szerint őt vadászatra meghívta, vadászhaszon. Még ugyanazon nap délutánján a jelzett helyre megérkezett, a hol meghalva, másnap azzal mult év december hó 19-én sógorával Ditrich Jakabbal vadászni ment, délelőtt 11 órákor a vadászatot befejezve haza érkeztek, megebédelték a nélkül, hogy port vagy pedig egyéb szeszes italt ittak volna.

Eldő közben szöbba jött a vádolt családi élete, ugyanis felhozott, hogy felesége vele élni nem akar, e miatt szöbita támadt a vádolt, a megölt Ditrich Jakab és ennek a felesége között, ki a vádolt feleségének édes testvérje volt, a vita hevesebbé vált közöttük, annyira hogy a vádolt azonnal haza akart utazni, de sógora nem akarta megengedni, hogy a lovakat befogja, hanem utasította, hogy gyalog menjen haza.

A szöbalt künn az istállóban meg éle ebb jellegű lön, s mert a vádolt, ki már el is indult gyalog, vissza jött újra lovaiért és valószínűleg, mint azt a következmény megmutatta erőszakoskodott, Ditrich Jakab oda szöltet feleségének, hogy hozza ki a revolvert, s midőn ez e czéliből a szöbaba bement, hogy férje parancsának eleget tegyen, a vádolt az udvaron levő kocsiához ugrott, abból a fegyvert elővette és azzal az időközben a padlásra felment s onnan lejövő, lovainak koricorázat hozni szándékozó sógora Ditrich Jakabot, ki az önvédelemre, mivel a padlás lejáróján jött lefelé, teljesen képtelen helyzetben volt, közve:en közelből melibe lötte, ki a kapott övés után a lépésű fokról nyomban lezuhan a földre, és meghalt.

Ezután pedig a szöbából elősiető, és a bűnjelt képező fergő pistolyt állítólag reá fogó Ditrich Jakabné szöli Schneider

Kalintát támadta meg és dulakodás közben a revolver a vádolt állítása szerint két ízben sült el az asszony kezében, az egyik löveg az asszonyt melibe talalta, ki aztután a revolvert kiejtve kezéből, a szöbaba bevászorgott és az ügy szöltre leült, a vádolt pedig sietve az udvarba ment, hogy lovait a kocsiha befogja, de mielőtt ezt megtette volna, benézett a szöbaba, hogy második lödözetával mi történt, s midőn észrevette, hogy ez a szöbában a falról az egyesövű fegyvert leakasztotta, és azt valószínűleg önvédelemből kezébe véve a falhoz támaszkodva állott, a nélkül, hogy egy szöt is szöltött volna hozzá, megfordult, visszatant kocsiához, fegyverét elővette, s annak jobb csövét, a melyből előzőleg Ditrich Jakabot agyonlötte, újra megtöltötte, és egész hidegvérűséggel a szöbaba ment, és midőn őt a halálra rémült asszony meglátta, a fegyvert magától eldobta, s az ágyhoz szaladva, az önvédelemlől egész lemondólag leült.

A vádolt sokáig nem késett a fegyvert célzásra felkapta és azzal közvetlen közelből minden szöt nélkül hasba lötte, a lövére az asszony az úgyon hanyatt esve, nyomban meghalt. Most a vádolt petroleummal leöntötte a meggyilkoltat s aztán meggyújtotta, maga pedig a szöba és konyha ajtajait betéve és ez utóbbit még be is zárva az udvarra kieszett, s lovait kocsihája befogva elhajattat.

Került utakon előbb Kis-Kérre, onnan másnap, azzal mult év december hó 20-án Ó-Kérre ment, de mert lekülsmerete sehol nyugodni nem hagyta, és haza Ó-Verbászra menni nem mert, mivel véres tetének áldozata hozzá tartozók által megtaláltattak, s így tette már másnap föl volt fedozve, ismét visszatért Kis-Kérre, onnan esakhamar Ó-Kérre visszautazott, a hol Buch János kores-májában mult év december hó 21-én az ottani községi bíró intézkedése folytán a felelős ökrök által elfogattak.

A hullák felboncoltatása, s a helyszíni szemle megejtése a vizsgálóbírósig által elrendeltetvén, annak során megállapított, miszerint Ditrich Jakab halála a tüdőknek lövés sebész által előidézett belső elvérzése folytán jött létre.

A sértés, a mely egyszeri lövés által ejtetett, feltétlenül halálos volt.

Ditrich Jakabné szöli Schneider Katalin halálát pedig a mellén fogó pistolytal és a hasán löveggyerrel ejtett lövés sebészek folytán létre jött belső elvérzés idézte elő, mind a két sérülés, a mely kétszeri lövés által ejtetett, egyenként is feltétlenül halálos volt, — a nevezett nőtől eredő hullán, feltétlenül halálos kimenetelű égési sebek is észleltek, a melyek következtében, a lövés sebészek nélkül is az orvosi vélemények szerint minden képtel kizárólag meghalt volna. Megállapítottat végül, hogy a meggyilkolt nő melében 1390 gram súlyú, tehát majdnem 6—8 hónapos fimgazat volt. Az előadott tényállás tárgyi tekintetben a mult jeltett orvosi véleményen, alanyi tekintetben pedig a vádolttnak a községi elől járásig és a vizsgáló bíróság előtt némi módosítással tett beismerő vallomásán alapszik. Alapos a vélelem, hogy maga a vádolt véghez vitt eselekményét szöpitett alakban iparkodott öltérteszteni azáltal különben, hogy a hullát és ágy petroleummal megfiosolását és felgyújtását elhalgatta, illetve eltagadta, mert kétségtelen, hogy az asszony hullája, különösen pedig annak alsó testrésze szönné volt egybe, mi a vizsgálat adatai szerint csak is a fent idézett módon jöhetett létre, mivel az egy heti időtartama elkészített petroleum az üvegéből hiányzott, azt az asszony magára nem öntötte, s így az öntést és a gyújtást a vádolttnal kívül más nem is követhette el, mivel kivüle egyéb halandó a házban a hullák fel-találásig meg nem fordult. Nem felelhet meg a valóság az sem, hogy a revolver dulakodás közben az asszony kezében sült el kétszer, s így az egyik lövés sértette volna meg, mert a lövés határozott irányra arag következtetni, hogy az idegen kéz által ejtetett, mert azan esetben, ha a revolver a meggyilkolt kezében lett volna, úgy azt ő magától; különösen nemehete testrészeitől látol tartani iparkodott volna, és a lövés nem érte volna őt úgy, hogy annak felőlől lefelé egyenesen haladó irányba lett volna. Ez irányban tehát alaposnak látszik az, hogy a vádolt a revolvert az asszony kezéből kiragadta és aztán bele lött, mint nagyon támogat azon körülmény is, hogy a revolver a vádolt előfogatása alkalmával birtokában megtalálottat.

A végtárgyalás folyamán ki lettek hallgatva a meggyilkoltak atyja, s testvérei, az orvosszakértő, végül a vádolt. Az idő előrehaladta miatt a kir. törvényszék a tárgyalást elnapolta f. hó 25-ig.

A végtárgyaláson nagyszámú hallgatóság volt jelen. Az orvosszakértőhöz intézett kérdések vették igénybe a törvényszék legtöbb idejét, s legnagyobb szenzációt keltett a vádolt ezinuki önvallomása, mely a fontú tényállásnak megfelel. Schelken Konrad laacsony természetű, mintegy 30 éves, évan, vallass földműves, világos kék szemekkel, piros pozsgás arccsal, a lehető legnagyobb lelkiismeretlenséggel regéli el borzasztó tettét. Egy arczizma se rándul meg a rémes gyilkosság részleteinek előadása alkalmával, s úgy beszél az esetről, mintha valamely egészen közönyös dologról kérdeznék.

Lapunk tudósítója a törvényszék áltl elrendelt 5 percznyi szünet alatt megkérdezte a vádoltat, hogy megbánta-e tettét?

Vádolt ábrázata mosolygóra vált s hallgatag vonogatta vállait.

Meg kell jegyeznünk, hogy önvallomásán kívül terhelő tanu nincs.

A tárgyalást f. hó 21-ére halasztották el.

Közgazdaság.

— **Kereskedelmünk érdeke.** Hazai és külföldi lapokban élénk vita tárgyát képeztek és napokban a nemrég életbe lépett „Magyar Kereskedelmi Társaság” új vállalatja. E társaság, mely jelentékeny állami támogatással készült, legújabbán megkezdte a zsiradék, valamint a szállítási üzletet is. Nagymennyiségű szállona és disznószírkivételnek eddig alig egynehány budapesti czég kezében volt. Ennek a kiváltásnak véget vetendő, s a kivitel előmozdítandó, a Kereskedelmi Részvénytársaság elhatározta, hogy ezentul a henteseknek eladandó árúkra (az árfolyam szerinti érték 90%-ig) előleget ad, s számukra egy kis provisió fejében a

külföldön való eladást is eszközli. Még nagyobb támadásnak van kitéve a Magy. keresk. társ. azért, mert a szállítási üzlet terén az immár európai hírű Hoffmann S. és V. céggel szövetkezett. Azt a vádat emelik ellene, hogy miut szállító, a kereskedővilág titkait könnyen kifogja fűrkészni, s így abba a helyzetbe jut, hogy a kereskedőkkel méltánytalanul fog versenyezhetni az áruüzlet terén. E vád megértésére tudni kell, hogy a Hoffmann és S. és V. cég nem közönséges szállító cég, melyet kereskedő tetszés szerint ki is kerülhet. Ez a cég nagy vállalkozó szellemével fogva, ma ahaan a helyzetben van, hogy a közönség áruit olcsóbb áron szállíthatja, mint maguk a vasutak, s így a szállító közönség haesak szándékosan magasabb árakat fizetni nem akar, ugyszólva kénytelen áruival a nevezett cézhez fordulni. Megjegyeztetik hogy amennyiben a társaságnak szállítási üzletei vannak, azokat is a H. S. és V. cégre bizza s ennek fejében a cégétől a haszon egy részében részesül, de amennyiben a szállító cég a kereskedők titkait a szállító levelekből ismerhetik, ezeket a keresk. részvénytársaságnak semmi beletekintése. Egyes érdekl. kereskedők most gyűlésezenk, enqueteeznek, küldöttséget akarnak menesíteni Baross miniszterhez, hogy a nevezett társaságot ejtse el, de a miniszter már eleve kiesinyesnek és igazolatlannak jellemezte a mozgalmat és így nem valószínű, hogy ezek után eserben hagyja az önmagá által ugyszólván teremtett társaságot, mely nagy szolgálatoakat van hivatva tenni a hazai kereskedelemnek, vagy a Hoffmann S. és V. cégét, mely eddig is sokat tett az idegen versenyzékek legyőzésére.

NYILTTÉR.

Orvosi teKntéyek által
vessé, huygdara, köszvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

— égvényes vasmentes savanyúvíz —
szénasavú, litium tartalmú forrás.
Berrhasznárára igen kellemes üdítő italt szolgáltat kapható ásványvíz tartalmú és legújabb gyógyszerárban a Salvator-forrás igazgatóságán, Eszterháson.

* E rovat alatt közlötékert nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Patent-czipők.

Urak részére . . . 3 frt 40 kr.
Nők " " " " 2 " 60 "
Gyermekek részére 1 " 50 "

BARNA és FEKETE SZINBEN.

Piqué-mellények,

minden szin- és nagyságban.
2 frt 50 kr.

Tourista-Ingek, 1 frt 2.50 kezdve.

Selyem (Giegerli) övek,

1 frt 10 kr. nők és urak részére.
Vidéki megrendelések pontosan, meg nem felelté visszavont
ENGEL.
AZ „ANGYALHOZ”,
csak az „Elefant” szállóval szemben.

Nem fordul többé elő!

ez a ritka
alkalmi vétel.
MAJDNEM INGYEN.
Csak! 2 frt 65 kr. Csak!
Egy kitünő

zsebóra

egy igen elegáns lánczal.
Összes főküzleteim felhagyása miatt a meglevő óriási raktár gyorsan alább kell szállítanom, s ennek elérése végett, eladok mátol kezdve
igen jól járó órát
urak, hölgyek és gyermekek részére
igen potom árban, csak 2 frt 65 krért,
és minden óra mellé egy modern lánczat adok ingyen.
Megrendelések sorban és gyorsan lesznek elintéve.

KÜLD UTÁNVÉTELLEL.

Első és legnagyobb óra-raktár (cézég
POLLÁK KÁROLY,)
Bécs 1/2, Novara-utca 43. szám.

Igen szép ünnepi ajándék!!

Buziás gyógyhely

idény tartama májstól októberig Magyarországnak ez a legerősebb azezforrása. kitünő vásártelki (Erdély) moorföldből készült moorfürdővel, biztos gyógyhatással a vészegénység, sápkór és valamennyi női bajokban, a homok és kőbajokban, emésztési zavarok és altesti bántalmaknál az idegességnél. — Furdőorvosok: dr. Dösey István pesti és dr. Taulfer Jenő temesvári gyakorló orvosok.
Olcsó lakások. igen jó vendéglő, 75 hoidlat meghaladó árnys díszkert, fedett sétányok, ivócsarnok, minden más idegen ásványvíz és savó számára.

Buziási ásványvizet folytonos friss töltésben Hoffmann Károly kuberlő szállít és eziránti megrendelések hozzá intézendők.
Legközelebbi vasút-állomások **Temesvár és Lugos.** Temesvárról naponta kétszeri posta-közlekedés d. e. 1/8 és d. u. 5 órai indulással a főpostáról személyenként 2 frtjával.
Minden irányu értesítésekkel és felvilágosításokkal szolgál
a m. kir. közalap furdőgondnokság
BUZIASON.

Önműködő csapdák patkányok,

egerek és ürgek irtására, létszáma felügyelet nélkül működnek. Gyökere kiletés kezesség mellett. Patkányok való 2 frt, egereknek való 1 frt 20 kr. kész-éznért vagy utánvétel mellett küldi: **KLOSS** jesztője **Brünn**-ben. Képes csapda- s más udonságjézek ingyen és bérmentve.

MINDENNYIT KAPHATO. IT KIUNTETO ERLM
LEGFINOMABB MINOSEG
CHOCOLAT SUCHARD
REUCHATEL (SCHWITZ)
CACAO
OLCSO ARAK.
KONNYEN OLDHATO KAKAO
1870-1900-1902-1903-1904-1905

Valódi

kárpáti borovicska

4—4 1/4 ltr utánvétellel küldve postadíjmentesen,
5 kiló 3 frtért kapható
Faykiss W.-nél
PODOLIN, F.-Magyarország.

SOK PÉNZT

szerezhettek minden állan tisztességes egének. kik bankképes üdönket (örvényesen kiállított részletek és sorjatszámú) könyvekké) átvenni akadjak.
Eztünk 25 év óta áll fenn. — Salgó és szállás alny. — Legmagasabb jutalék, jutalomdíj, esetleg 7-8
Allandó fizetés!
Ajánlatok intézendők a Betti társaság
DIRNFELD TESTVÉREK-HEZ,
Budapest, V., Pürlő u. 4. sz.

Tichó Bernát szövetraktára.

BRÜNNI posztómaradványok, 3.10 mtr. egy teljes öltözethez 3 frt 75 kr.	KING-SZÖVETEK széles, Jobb mint a vászon, 1 teljes db 30 mtr 6 frt.
Brünni posztómaradványok, 3.10 mtr divatszövet 5 frt.	Házi-vászon, széles 4 frt 50 kr. 5 frt 50 kr.
BRÜNNI posztómaradványok, felöltöknék 2.10 mtr, TISZTA GYAPJUBÓL 7 frt.	Chiffonok, legfinomabb minőségben 1 teljes darab 30 ruf 5 frt 50 kr.
Nyári kamgarn maradványok, 6.40 mtr 1 teljes öltözethez 3 frt.	NYARI köpenyek gross ezernával vegyes, db 1 frt 20 kr. tiszta gyapju 1 drb 2 frt.
Piqué-mellény- maradványok, divat dessin mosható, egy teljes mellényhez 1 frt.	RIPS- GARNITURA, áll két egy és egy asztalterítőből 4 frt.
Selyem kamgarn maradványok, egy teljes nadrághoz 1—10 méter 5 frt.	Munkás-ingek, A LEGJÓB MOLINÓBOL, 1927: rumburgi oxfordból 3 db 2 frt.

ROBEY & COMP.

gépgyárosok BUDAPESTEN, IX. ker., Rákos-utsza 5—9.
Iroda: IX., Üllői-út 35. (Aug. 1-től kezdve Rákos-utca 5.)
ajánlják kevés tüzelő-anyagot igénylő

GÖZMOZGONYAIKAT és CSÉPLŐGÉPEIKET

melyek az eredetileg általuk alkalmazásba vett szabadalmazott vasszerkezettel, kettős működésű meghosszabbított szalmazárókkal, és megnyobbított tőrek- és pelyvarázó-szekerényekkel építettek, továbbá kazalrakógépeket és más egyébnemű gazdasági gépeket és eszkozeiket. Vízszint fekvő talapozatos gőzgépeket egyszerű és Compound-rendszer szerint, Cornwall gőzkazánakkal, szab. «Robey» stabil gőzgépeket mozdonykazánakkal, malmaikat és malomberendezési tárgyaikat a legjutányosabb árakon.
Árjegyzékek és költségvetések kívánatra díj- és bérmentesen megküldetnek.

Oblát Károly könyvnyomdájából Zomborban.

Amerikába.
Menetjegyek
a németalföldi-amerikai
gőzhajózási-társaság.
I. Kolowrating 9.
IV. Weyringgasse 7a **Bécs.**
Árjegyzékek és tudósítások gyorsan és díjtalanul.
**Legrövidebb, leggyorsabb
legolcsóbb utazás.**